

รหัสโครงการ : MRG5080310

ชื่อโครงการ : การศึกษาวัฒนธรรมองค์การและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการเป็นมหาวิทยาลัย
เพื่อท้องถิ่น เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ชื่อนักวิจัย และสถาบัน : ไชยรัตน์ ปราณี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

E-mail Address : c.pranee@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550 – เดือนกรกฎาคม 2552

บทคัดย่อ :

การศึกษาวรรณกรรมองค์การและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ (1) เพื่อศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (2) เพื่อศึกษาลักษณะของวัฒนธรรมองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (3) เพื่อศึกษาวรรณกรรมองค์การและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น และ (4) เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้สอดคล้องกับการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงนโยบาย ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยที่มีอุดมการณ์สำคัญ คือ เป็นอุดมศึกษาตลอดชีวิตและเป็นอุดมศึกษาเพื่อชุมชนและปวงชน โดยมีหลักการสำคัญ คือ การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งสัมมาทฤษฎี มีจิตสำนึกเพื่อชุมชนและสังคม มีความมุ่งมั่นทางปัญญา ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น และองค์ความรู้สากล รวมทั้งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งความเป็นไท ซึ่งมีอัตลักษณ์ในการพัฒนาบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น ให้สามารถแสวงหาความรู้ความจริง เพื่อความเป็นเลิศในทางวิชาการบนพื้นฐาน ของภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถใช้ปัญญาพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยมีพันธกิจที่สำคัญ คือ 1) การให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง 2) การวิจัย 3) บริการทางวิชาการแก่สังคมและการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ 5) การผลิตครูและพัฒนาสมรรถภาพวิชาชีพครู และส่งเสริมวิทยฐานะครู

ผลการวิจัยระยะที่ 2 พบว่า ลักษณะของวัฒนธรรมองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นวัฒนธรรมองค์การแบบครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) รองลงมาได้แก่ มีลักษณะวัฒนธรรมองค์การแบบราชการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ลักษณะ

วัฒนธรรมองค์การแบบเปลี่ยนแปลงพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) และลักษณะ วัฒนธรรมองค์การแบบตลาด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.22$) สำหรับการศึกษาลักษณะ วัฒนธรรมองค์การและปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ พบว่า จากการตรวจสอบความกลมกลืนในตัวแบบตั้งต้น ค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 112.25 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่า GFI มีค่าเท่ากับ .97 ค่า AGFI มีค่าเท่ากับ .96 ค่า Standardized RMR มีค่าเท่ากับ .03 และค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ .00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าตัวแบบสุดท้ายมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรแฝงภายนอกที่มีอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ วัฒนธรรมองค์การแบบราชการ (CULGOV) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล 0.58 วัฒนธรรมองค์การแบบตลาด (CULMAK) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล 0.37 และวัฒนธรรมองค์การแบบครอบครัว (CULFAM) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล 0.15 สำหรับตัวแปรภายในที่มีอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญ ต่อคุณภาพในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น ได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ (SATT) มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล 0.28 ทั้งนี้ ชุดตัวแปรเหตุ ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรมองค์การแบบครอบครัว (CULFAM) วัฒนธรรมองค์การแบบราชการ (CULGOV) วัฒนธรรมองค์การแบบตลาด (CULMAK) วัฒนธรรมองค์การแบบเปลี่ยนแปลงพัฒนา (CULDEV) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหาร (MOAD) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร (LEACH) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของอาจารย์ (MOT) ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ (LEAT) และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ (SATT) สามารถอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น (QUAL) ได้ร้อยละ 81

ผลการวิจัยระยะที่ 3 พบว่า ทิศทางการพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 1) ในด้านการให้การศึกษาและวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตรจะต้องใช้ชุมชนท้องถิ่นเป็นฐาน การเรียนการสอนเน้นการสร้างความเป็นมนุษย์ ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และพึ่งพาตนเองได้ 2) ด้านการวิจัย ต้องใช้วิจัยเป็นฐานในการสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น 3) ด้านบริการทางวิชาการแก่สังคม การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยต้องเป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน รวมทั้ง เป็นต้นแบบที่ดีของมหาวิทยาลัยที่มีสำนักต่อการบริการสังคม 4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควรมีการนำศิลปวัฒนธรรมมาประยุกต์ให้เกิดความกลมกลืนกับวิถีชีวิตในปัจจุบันได้อย่างสมดุล 5) ด้านการผลิตครูและพัฒนาสมรรถภาพวิชาชีพครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู จะต้องผลิตและพัฒนาครูที่มีจิตสำนึกเพื่อชุมชน และมีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนท้องถิ่นได้

คำหลัก : วัฒนธรรมองค์การ, คุณภาพการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น, คุณภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

Project Code : MRG5080310

Project Title : A study of organization culture and factors affect to the quality of community university for identifying the quality of Rajabhat university

Investigator : CHAIRAT PRANEE

Faculty Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

E-mail Address : c.pranee@hotmail.com

Project Period :

Abstract:

The purpose of this study were to followed 1) to study the conceptual framework of community university 2) to study the characteristic of Rajabhat university culture 3) to study factors effect to the quality of community university and 4) to identification direction the quality development of Rajabhat university. This study is done on the basis of policy research methodology.

The findings are follows from the step of research:

Step one: Identification the conceptual framework of community university and found that: The ideology of community university is long-life and for all high educations, and consist of, university of righteousness, consciousness for community, healthy wisdom both local and universal, university of freedom, principally. And so on identity to human, community development, to be able search a truth, for excellence based on local wisdom and universal, and for sustainable self-reliance. However, mission of university is 1) to provide academic and a high level of vocational professional education 2) conduct research 3) an academic service to the general public improve, transfer and develop technology 4) preserve and promote arts and culture 5) produce teachers and elevate the status of teachers.

Step two: Study the characteristic of Rajabhat university culture and found that: The characteristic of Rajabhat university culture as an culture family, culture government, culture development and culture market were at middle level ($\bar{X}=3.44$, $\bar{X}=3.38$, $\bar{X}=3.31$, $\bar{X}=3.22$) respectively. and factors affecting to the quality of community university and found that: In the

evaluation of the test goodness of fit to see its consistency of the model with empirical data, at the criteria level, with values of $\chi^2=112.25$, GFI= .97, AGFI= .96, standardized RMR = .03, RMSEA = .00, respectively. In addition, latent exogenous variables has direct effect with the quality of community university to consist of culture government, culture market ,culture family and have affecting coefficient with values of 0.58, 0.37, 0.15, respectively, on the part of endogenous variables has direct effect as significance with the quality of community university to consist of satisfaction with the performance of teachers the have affecting coefficient with values of 0.28, thus, set of variables as a cause for instance culture family, culture government, culture market , culture development , motivation of administration, change leadership of administration , motivation of teachers, academic leadership of teachers. , and satisfaction with the performance of teachers, and all , to be able explain variance of the Quality of Community University to have a percentage is 81

Step three : Identification direction the quality development of Rajabhat university and found that: 1) provide academic and a high level of professional education as an community-based curriculum and focus building human being ,learning person and self reliance. 2) on the part of conduct research as an research-based for the building body of knowledge for community development. Consequence, 3) social academic service, transfer and develop technology as an learning center and good model of university for social consciousness service. 4) preserve and promote arts and culture should be applied arts and culture with way of life as convergence and balance 5) produce teachers and elevate the status of teachers as an produce and development teachers has consciousness for community. and then, learning process building to pool efforts with a community.

Key word: Culture organization, The quality of community university, The quality of Rajabhat university